

SUNUŞ

Bölgesel Kalkınma Dergisinin ilk sayısıyla karşınızdayız.

Eylemin akademide üretilen bilgi ile çeşitlenmesinin ve alanda kazanılan deneyimin aktarılmasıyla bilimsel tartışmaların zenginleşmesinin önemine inanıyoruz. Bölgesel kalkınma ekosistemine yönelik kuramsal zenginlikte ve içten bakışla gerçekleştirilecek bilimsel araştırmanın, izleme ve değerlendirme döngüsüne geri bildirim sağlayarak politika tasarımı süreçlerinin etkinleştirilmesine katkı sunmasını bekliyoruz. Derinlemesine ve eleştirel bakabilen, bölgesel kalkınma ve planlama olgusunu mekânsal, ekonomik, sosyal ve yönetsel bağlama oturtan araştırmalara önem veriyoruz. Kuramsal zenginliği dikkate alarak uygulamanın bilgisini yeniden üretmek istiyoruz.

Bölgesel kalkınma ve planlama alanında bilimsel araştırmaları ve iyi uygulama örneklerini yaymak, politika tasarımı süreçlerini daha etkin hale getirmek, bölgesel kalkınma bağlamında küresel gündemi yakından takip ederek iş birliklerini ve bilgi paylaşımını artırmak misyonuyla yola çıkıyoruz. Bölgesel Kalkınma Dergisinin, bölgesel kalkınma konusuna odaklı yaklaşımıyla; akademiyle kamuyu bir arada düşünmeye ve yerele ilişkin özgün bilgi üretmeye yönlendiren yenilikçi yaklaşımıyla alanında Türkiye’de önemli bir yere sahip olacağına inanıyoruz. Alana katkı sunabilecek olmanın heyecanıyla Türkiye’de bölgesel kalkınma konusunda bilimsel dergi yayıncılığındaki boşluğu doldurmayı arzuluyoruz.

Sınırları geçirgen ve içeriği çetrefilli bir konunun bilimsel araştırmanın merkezi ögesi olarak ele alınışı çalışma alanının sınırlarının çizilmesini güçleştirmektedir. Bölgesel Kalkınma Dergisi, konunun çok disiplinli yapısına uygun kapsayıcı geniş bakış açısına sahiptir. Araştırma alanının bölge boyutuyla mekânsal; büyüme boyutuyla ekonomik; gelişme boyutuyla çevresel, ekonomik ve sosyal yönüyle kurgulanması gerekecektir. Ayrıca Derginin bölgesel politika tasarımı ve uygulamanın başarısını destekleyen yenilikçi çizgisi bölgesel politikanın temel aktörlerine odaklanılmasını da gerekli kılmaktadır.

Bu kapsamda genel itibarıyla bölgesel kalkınmanın ekonomik, sosyal, mekânsal ve çevresel dinamiklerini tartışan disiplinlere ağırlık veren Dergi; kent ve bölge planlama, ekonomi, sosyal politika, politika ve yönetim disiplinlerine yer vermekle birlikte bu disiplinlerin farklı konu başlıklarında yer alan bölgesel kalkınmayla bağ kuran çalışmalara da açıktır. Bölgesel politika tasarımı etkinleştirmek ve uygulamanın başarısını desteklemek için kuramsal temeli sağlam araştırma bulgularıyla test edilmiş öneri geliştiren ve alandan gelen bilgiyi gündeme taşıyan okumalara öncelik veriyoruz.

Bölgesel Kalkınma Dergisinin ilk sayısında açılışı şehir ve bölge planlama başta olmak üzere Türk bilim dünyasına önemli katkılar sunan Prof. Dr. İlhan TEKELİ söyleşiyle yapıyoruz. Sayın TEKELİ, Türkiye’de bölgesel kalkınma ve bölge planlama konusunu Osmanlı İmparatorluğu’ndan başlayarak, modernleşme hareketleri karşısında İmparatorluğun yaşadığı çözümlenin içinden doğan bir ulus devletin öyküsü içine oturarak tarihsel coğrafya anlatımıyla oldukça ilginç saptamalarla ve yerelin dönüşümü üzerinden geliştirdiği bir kurguda ele alıyor. Tarih ezberimizi bozan ilginç ve farklı bir *Osmanlı mekânsal tarihi* yazıyor.

Prof. Dr. TEKELİ, farklı disiplinlerden süzülerek gelen, eylemle kuramı buluşturan, tarihsel süreçler içinde olguları ve mekânları birbirine bağlayan anlatımıyla Osmanlı İmparatorluğu’nda mekânsal yerleşim sisteminin şifrelerini çözüyor, Tanzimat’la birlikte yönetim felsefesindeki değişimi ve dönüşümü ele alıyor ve “Osmanlı’nın utangaç modernitesi” kavramsallaştırmasının altını çiziyor. Modernleşme bağlamında planlama çalışmalarını değerlendiriyor. Söyleşi dizisinin ilk bölümü “Cumhuriyet’in köktenci modernitesi” ve Ankara’nın başkent yapılması kararının değerlendirilmesiyle son buluyor.

Dergi üstlendiği misyona uygun olarak ilk sayıda sahadan uzman araştırmalarına yer veriyor. “İzmir’de Yeşil Dönüşüm İçin Öncelikli Sektörler ve Odak Mekanlar” isimli ilk araştırma, İzmir Kalkınma Ajansı’nın hazırladığı “İzmir’de Yeşil Dönüşüm ve Mavi Fırsatlar Perspektifi” çalışmasının arka planında gerçekleştirilen sektörel ve mekânsal önceliklendirme analizinin yöntemini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Türkiye’de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırma Projesi’ni (YER-SİS) tamamlayıcı ve destekleyici iki ayrı makale yer almaktadır. “Türkiye’de İller Arası Göç İlişki Yapısı” başlıklı araştırmada, YER-SİS kapsamında oluşturulmuş Coğrafi Bilgi Sistemleri tabanlı karar destek sisteminde yer alan il bazında ağ analizleri sonuçları kullanılarak Türkiye’de iller arası göçün genel yapısı incelenmektedir. İkinci olarak “Ağ Modelleri İle Merkezi Yerler Kuramının Sentezi: Türkiye’de İşlevsel Bölgelerin Belirlenmesi/Synthesis of Central Place Theory with Network Models: Determining Functionel Areas in Türkiye” başlıklı araştırma, merkezi yerler yaklaşımıyla geliştirilen kural tabanlı hibrit bir algoritmayı iller arası ticaret verilerine uygulayarak Türkiye’nin işlevsel bölgeleri, bölge merkezleri ve illerinin kademeli ilişkilerini ortaya koymaya çalışmaktadır.

“Çukurova Bölgesel Havalimanının TR62 Düzey 2 Bölgesinde Kalkınmaya Etkilerinin Değerlendirilmesi” isimli araştırma, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik politikalar kapsamında hava yolu ulaştırmasının etkisini tartışmakta, TR62 Düzey 2 Bölgesinde yapımı tamamlanmakta olan Çukurova Bölgesel Havalimanı örneğinde havalimanı yatırımları ve bölgesel kalkınma ilişkisini değerlendirmektedir.

Son olarak kaynakların verimli kullanılmasının sağlayacağı katma değeri ve bölgesel kalkınmaya etkisini tartışan bir araştırmaya yer verilmektedir. “Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi İle Bölgesel Kaynakların İhracat Fiyatlarının İncelenmesi: Yüksek Karbonlu Ferrokrom Örneği” başlıklı çalışmada; üretim potansiyeli ve ihracat geliri bakımından, krom ve ferrokrom ürünlerinin dış ticaret fiyatlarının yüksek karbonlu ferrokrom ihracat fiyatına etkisi çoklu doğrusal regresyon analizi ile incelenmiştir.

PREFACE

We present the first issue of the Journal of Regional Development.

We value the significance of diversifying policy implementation by utilizing theoretical knowledge and enriching scientific debates by transferring practical experience gained in the field. We expect that scientific research on the regional development ecosystem, with its theoretical richness and internal perspective, will contribute to the overall effectiveness of policy design processes by providing feedback to the monitoring and evaluation cycle. There is a need for in-depth and critical research that situates the phenomenon of regional development and planning within its spatial, economic, social, and administrative context. Thus, our goal is to revitalize the knowledge and practical insights gained from fieldwork by considering theoretical richness.

Our endeavour is to promote scientific research and best practices in the field of regional development and planning, improve the effectiveness of policy design processes, and foster collaboration and knowledge exchange by keeping a close eye on the global agenda in the context of regional development. We believe that the Journal of Regional Development, with its focused approach on regional development and innovative viewpoint that encourages both academia and the public to collaborate and generate unique local information, will effectively remediate a significant gap in the field in Türkiye. With the ambition of making a significant contribution to the field, our aim is to address the lack of academic publishing in the area of regional development.

The consideration of a complex and multi-faceted subject as the primary element of scientific research makes it arduous to define the scope of the study. The Journal of Regional Development adopts a comprehensive perspective that aligns with the multi-disciplinary nature of the subject. The research area should be structured considering the spatial aspect with a focus on the region, the economic aspect in relation to growth, and the environmental, economic, and social aspects in connection to development. Furthermore, the innovative approach of the Journal, which supports the design and implementation of regional policies, requires the focus to be on the main actors of regional policy.

In this context, the Journal, which places emphasis on disciplines that discuss the economic, social, spatial, and environmental dynamics of regional development, focuses on the fields of urban and regional planning, economics, social policy, politics, and administration. While these disciplines are given consideration, the Journal also welcomes studies that are related to regional development under various subject headings within these disciplines. The Journal prioritizes studies that develop solid research-based proposals and offer practical insights from the field, to enhance the effectiveness of regional policy design and support the success of implementation.

In the inaugural edition of the Journal of Regional Development, we are featuring an interview with Professor İlhan TEKELİ, who has made substantial contributions to the Turkish scientific community, especially in the field of urban and regional planning. Professor TEKELİ delves into the subject of regional development and planning in Turkey, embedding it in the historical geography of a nation-state that arose from the dissolution of the Ottoman Empire amid modernization movements. He provides compelling insights through a historical narrative and a conceptual framework centered on local transformation. He presents an intriguing and unique Ottoman spatial history that challenges our conventional understanding of history.

Professor TEKELİ, seamlessly integrates insights from different disciplines and merges theory with practice to decode the spatial settlement system in the Ottoman Empire, and delves into the change and transformation of the governance philosophy that accompanied the Tanzimat era, emphasizing the idea of the Ottoman Empire's "timid modernity." He further evaluates planning endeavours within the framework of modernization. The first part of the interview series ends with an assessment of the "radical modernity of the Republic" and the establishment of Ankara as the capital.

In accordance with the mission of the Journal, the first issue includes expert research from the field. The first research, entitled "Priority Sectors and Focus Areas for Green Transformation of İzmir" aims to present the methodology of sectoral and spatial prioritization analysis performed in the background of the "Green Transformation and Blue Opportunities Perspective in İzmir" study, elaborated by Izmir Development Agency.

Two complementary articles support the Urban and Rural Settlement Systems Research Project (Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırma Projesi / YER-SIS) conducted by the General Directorate of Development Agencies within the Ministry of Industry and Technology in Türkiye. The first research, titled "The Structure of Inter-Provincial Migration Relationship Structure in Türkiye", examines the overall structure of inter-provincial migration in the country by using the province-based network analysis results in the Geographic Information Systems based decision support system of the YER-SIS.

The second study, titled "Synthesis of Central Place Theory with Network Models: Determining Functional Areas in Türkiye," employs a hybrid algorithm that is based on the central place theory and is applied to inter-provincial trade data. The objective of the study is to reveal the hierarchical relationships between functional regions, regional centers, and provinces in Türkiye.

The research article "Evaluation of the Effects of Çukurova Regional Airport on Development in TR62 NUTS II Region" examines the impact of air transportation as part of efforts to reduce regional disparities, and assesses the relationship between airport investments and the regional development in the case of the-soon-to-be-completed Çukurova Regional Airport in the TR62 NUTS II Region.

Finally, in the research entitled "Investigation of Export Prices of Regional Resources with Multiple Linear Regression Analysis: High Carbon Ferrochrome Sample", added value of the efficient utilization of resources and its impact on regional development was evaluated. In the study, the relationship between the foreign trade prices of chromium and ferrochrome products and the export prices of high carbon ferrochrome was analyzed using multiple linear regression analysis, taking into consideration the production potential and export income.